

نگاهی اجمالی بر سیاست گذاری جهانگردی

تحت نظر جناب آقای دکتر ضرغام

کاری از جلایر خلیل زاده

اردیبهشت ۱۳۸۸

فهرست عناوین

۳		مقدمه
۳		تعاریف
۴		عوامل موثر در سیاست جهانگردی
۵		حوزه های مورد توجه سیاست گذاری جهانگردی
۵		مطالعات خط و مشی گذاری جهانگردی
۶		مسائل مهم در سیاست گذاری جهانگردی
۶		صلح
۷		مطالعه موردی شماره ۱ (امنیت)
۱۲		بحرانها
۱۳		مطالعه موردی شماره ۲ (تاثیرات سیاست گذاری)
۱۶		تئوری های خط و مشی گذاری جهانگردی
۱۹		مطالعه موردی شماره ۳ (نقش گروههای فشار و ذینفع)
۲۴		ارزیابی سیاست گذاری
۲۶		مطالعه موردی شماره ۴ (سیاست جهانگردی ترکیه)
۲۹		اتاق فکر
۳۰		فهرست منابع

در جهان امروز سیاست گذاری و برنامه ریزی از بخش های لاینفک زندگی بشر امروزی محسوب می شوند ، تا خط و مشی وجود نداشته باشد و هدفی تنظیم نشود و راهی برای رسیدن به آن مشخص نشود ، بنظر انجام هر کار دیگری غیر ممکن است ، سیاست گذاری از موضوعات نسبتا جوان و نوپای عرصه صنایع و امور گوناگون است و هنوز با بسیاری از تناقضات روبرو است .

به نظر می رسد که در جهانگردی کار دشوارتر است چرا که نسبت به سایر عرصه ها جدیدتر بوده و هنوز در تعاریف پایه ، این صنعت با دشواری هایی روبروست ، در کنار این ، گستردگی بخش های درگیر نیز دلیل دیگری بر معضلات سیاست گذاری جهانگردی است (جعفری و دیگران ، ۲۰۰۰) .

تعاریف

با نگاهی به کتابهای امروزی به این نتیجه می رسیم که هرکجا سخن از سیاست گذاری است بدنبال آن برنامه ریزی نمایان می شود ، و به نظر می رسد این دو از هم جدا نشدنی و مکمل یکدیگرند ، در کتاب دایره المعارف جهانگردی برنامه ریزی را فرآیندی از مشخص کردن عملکردهای مناسب آینده که از طریق سازماندهی بدنبال دستیابی به اهداف مشخصی است ، معرفی می کند (جعفری و دیگران ، ۲۰۰۰ ، ص ۴۳۹) .

گنز (۱۹۹۱) ، ۵ سنت برنامه ریزی جهانگردی را به شرح زیر بیان می کند :

۱. بوستریزم
۲. صنعت (رویکرد اقتصادی و بازاریابی)
۳. برنامه ریزی منابع فیزیکی و دسترسی (رویکرد کاربری زمین)
۴. برنامه ریزی جامعه (رویکرد پائین به بالا)
۵. برنامه ریزی یکپارچه (رویکرد سیستماتیک)

که هر سنتی به بعدی از جهانگردی می پردازد و در استفاده از این سنتها بایستی اقتضایی عمل شود چرا که اینها به ترتیب و تکامل نیستند (ریچارد شارپلی ، ۲۰۰۶ ، ص ۱۱۷) .

لغت نامه آنی (آنلاین) وبستر ، سیاست را چنین تعریف می کند : "سیاست مسیر یا روش عملکرد مشخصی از میان گزینه ها و شرایط موجود برای راهنمایی نحوه تصمیمات حال و آینده است" .

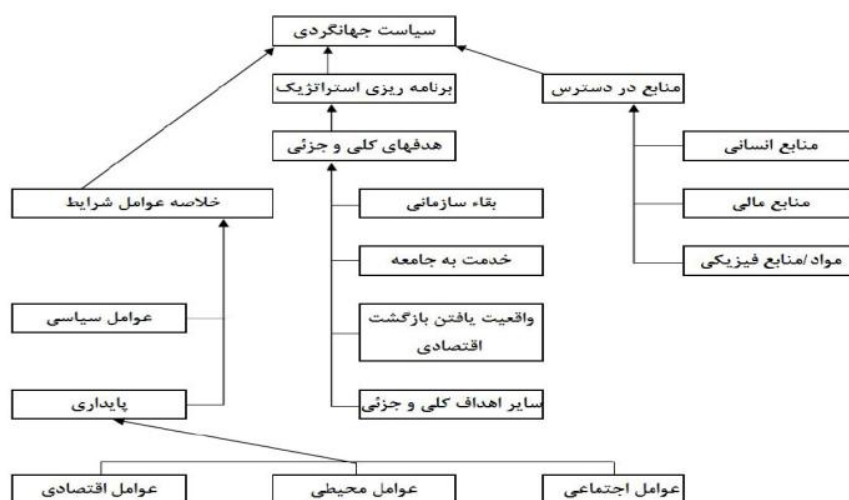
در مورد سیاست گذاری هم در دایره المعارف جهانگردی آمده است که :

در کسب و کار ، راهنما و راهبردهایی که مدیر در تصمیم گیریهایش بکار می برد . در مطالعات جهانگردی عموما محققین با در نظر گرفتن دولت (منظور هیئت حاکمه) به این مطلب می پردازند و معمولا سیاست عمومی را شامل می شود (توضیح نویسنده : سیاست عمومی حدودا از ۱۹۶۵ مطرح شد) . هیچ تعریف جهان شمولی وجود ندارد ، شاید بتوان گفت آنچه دولتها تصمیم می گیرند که انجام دهند یا ندهند (در قبال جهانگردی) .

(جعفری و دیگران ، ۲۰۰۰ ، ص ۴۴۵)

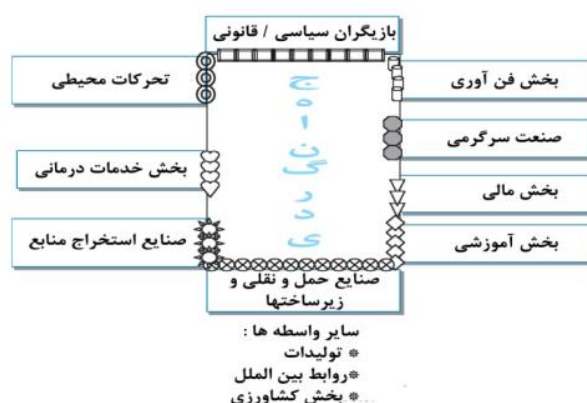
عوامل مؤثر در سیاست جهانگردی

عوامل بسیاری در سیاست گذاری جهانگردی نقش دارند و از زمانی که جهانگردی بعنوان صنعتی تاثیر گذار با آثار بسیار زیاد مثبت و منفی خود نمایی کرد ، توجه تمام افرادی که در عرصه سیاستگذاری عمومی مشغول فعالیت بودند را به خود جلب کرد و در طی مطالعات برای ورود پیدا کردن به بحث ، هر چه بیشتر چند وجهی بودن جهانگردی آشکار شد . در تصویر شماره ۱ بخش های درگیر سیاست جهانگردی به تصویر کشیده شده اند (تصویر برگرفته از ایگل و دیگران ، ۲۰۰۸ ، ص ۲۱) .

شکل ۱

منظور از اهداف کلی و جزئی در شکل بالا همان اهداف ذهنی و عینی است . دلیل این چنین گستردگی در سیاست گذاری جهانگردی (که آن را به یک امر دشوار بدیل ساخته است) ناشی از ماهیت این صنعت است که به بیان صاحب نظران همچون چتری بسیاری از صنایع را درگیر خود ساخته است (البته هنوز مناظراتی مبنی بر صنعت دانستن یا ندانستن جهانگردی بر پاست) . در شکل ۲ ماهیت ارتباطی جهانگردی و بخش های درگیر با آن مشخص شده است (شکل برگرفته از گولدر و ریچی ، ۲۰۰۹ ، ص ۴۲۲) .

شکل ۲

در سیاستگذاری جهانگردی مسائلی نیز وجود دارند که کار سیاست گذاری را دشوارتر می سازند که از جمله آنها می توان به موارد زیر اشاره کرد :

- نبودن تعاریفی مشخص و جهان شمول از واژه هایی نظیر جهانگرد ، بازدید کننده ، سیاح ، جهانگردی و ...
- عدم اتفاق نظر مبنی بر صنعت بودن این پدیده (جهانگردی)
- نو پا بودن مسائل سیاستگذاری جهانگردی در عرصه سیاستگذاری عمومی

نکته حائز اهمیت دیگر در زمینه خط و مشی گذاری این مطلب است که در کشورهای توسعه یافته ، مکانیسم برنامه ملی مطرح نیست و در جهانگردی بصورت ناحیه ای عمل می شود (بدلیل ماهیت بخش ، بخشی صنعت جهانگردی) .

موزه های مورد توجه سیاست گذاری جهانگردی

➤ اعتبار و تصویر صنعت	➤ توسعه اجتماعی-اقتصادی
➤ روابط اجتماع (جامعه)	➤ مالیات
➤ منابع انسانی و تامین نیروی کار	➤ امور مال بخشهای جهانگردی - منابع و شرایط
➤ اتحادیه های کارگری و قوانین	➤ طبیعت و جهت توسعه و نگهداری محصول
➤ فن آوری	➤ زیرساختهای حمل و نقل و سایر زیر ساختها
➤ عملیات بازاریابی	➤ قانون گذاری
➤ قوانین مسافرت خارجی	➤ حمایت ها و محدودیت های محیطی

مطالعات فضا و مشی گذاری جهانگردی

در مطالعه سیاستگذاری عموماً مسائل بسیاری درگیرند و باید مورد توجه قرار گیرند ، در جهانگردی بطور اخص این مسائل گسترده تر نیز می شوند و دامنه وسیع تری را نیز در بر می گیرند ، همین امر مطالعات سیاست گذاری ، بویژه خط و مشی گذاری جهانگردی را دشوار ساخته است و این مسئله در واقع هنر است .

سیاست های گوناگون جهانگردی با معیارهای ارزشی گوناگونی سنجیده می شوند ، از ایدئولوژی های بسیاری تبعیت می کنند و عناصر بسیاری را در بر میگیرند ، همین امر باعث شده تا هیچ رویکرد مشترکی را برای مطالعات جهانگردی نتوان تبیین کرد ، ولی بطور کلی مطالعات این سیاستها را می توان به دو دسته تجویزی (مدلهای هنجاری و ارشادی) و توصیفی (مدلهای تصدیقی) تقسیم بندی کرد (هال و جنکینز) .

معمولاً مدلهای تجویزی وقتی استفاده می شوند که هنجار یا ایدئولوژی خاصی برای پیاده سازی مد نظر باشد (مانند سیستم های حکومتی تمامیت خواه) تا با این روش جلوی آثار نامطلوب متصور برای سیاست گذار گرفته شود . علاوه بر این در روش تجویزی سابقه موضوع و اطلاعات موجود بسیار اهمیت دارند یعنی در اثر آزمایشها و خطاهای بسیار تجاربی به دست آمده است که با روشهای استنباطی می توان آثار سیاستگذاری را سنجید و در صورت نیاز آنها اعمال کرد ، بدیهی است که در چنین شرایطی وجود اطلاعات کافی و صحیح (مورد اعتماد و دارای اعتبار) از ارکان اصلی محسوب می شود ، اما در روش توصیفی یا مدلهای تصدیقی چنین شرایطی حاکم نیست ، سیاست به اجرا در می آید و آثار آن توصیف و ضبط و ثبت می شود ، این روش وقتی بکار می آید که با موضوعی جدید در عرصه سیاست گذاری مواجهیم و اطلاعات

کافی و یا تجربه مورد نیاز برای تجویز خاصی را نداریم ، در این شرایط این مدل به کمک می آید ، انتظار می رود جهانگردی در شکل های اولیه خود بیشتر از مدلهای توصیفی استفاده نماید ولی در عمل همیشه هم اینطور نیست و مدلهای تجویزی از طرفداران زیادی برخوردارند .

در مطالعات سیاست جهانگردی باید به دو قسمت توجه کرده و تمایز قایل شد (گلدنر و ریچی ، ۲۰۰۹ ، ۴۲۵) :

۱. مفهوم ایستا و ساختار و محتوای سیاست که در واقع پاسخی به سوال چه چیز ؟ است .

۲. مفهوم پویای فرمولاسیون سیاست که به سوال چگونه ؟ پاسخ می دهد .

نکته بسیار مهم در سیاست گذاری ، توجه به همسویی سیاستهای یک کشور در راستای سازمان جهانی جهانگردی سازمان ملل متحد است .

نکات حائز اهمیت در سیاست جهانگردی با توجه به پیچیدگی ها :

- تجزیه و تحلیل مراحل مختلف فرآیند سیاستگذاری .

- سطوح تجزیه و تحلیل :

• سطح خرد (سازمانی)

• سطح میانی (تدوین)

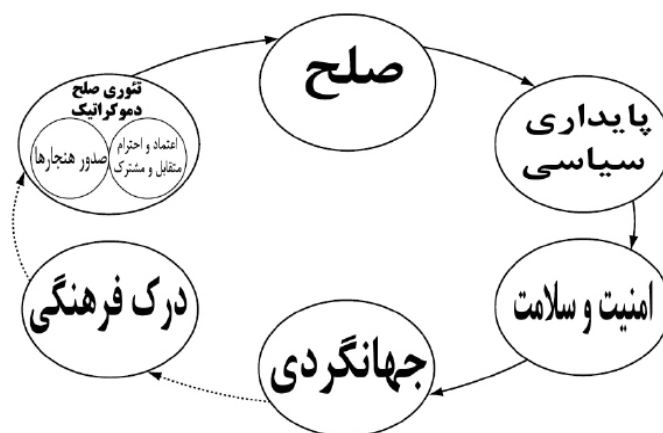
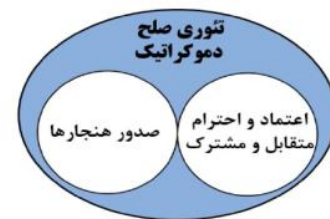
مسائل مهم در سیاست گذاری جهانگردی

امروزه مسائلی مانند امنیت ، سلامت ، و بحران ها از مسائلی هستند جهانگردی با آنها بیشترین برخورد را دارد و سیاستگذاران بسیاری را به سمت خود می کشد . آنچه که مسلم است جهانگردی در شرایط صلح و امنیت بالا و سلامت کامل شکوفا می شود ، در تحقیقی در ایالات متحده آمریکا ۶۳٪ جهانگردان امنیت را مهم ترین مسئله در تصمیم گیری برای سفر به یک مقصد خاص می دانند ، جهانگردی از شرایط فوق الذکر منتفع شده و به گسترش آنها نیز کمک می کند ، یعنی جهانگردی با صلح می آید و با خود صلح می آورد ، بسیاری از بزرگان تاریخ و سیاستمداران نیز به این مسئله اشاره کرده اند ، گاندی زبان سفر و جهانگردی را زبان صلح می دانست ، جان اف کندی نیز نیروی سفر و جهانگردی را قویترین نیروی صلح میدانست . سیستم تجارت و اقتصاد جهانی بسیار متأثر از جهانگردی است و جهانگردی سهم عمده ای در تولید ناخالص داخلی دارد ، بدیهی است که در چنین شرایطی از دست دادن و یا افول جهانگردی به این سیستم آسیب می زند و لذا این سیستم علاقمند به مهیا کردن بستری برای رشد و توسعه جهانگردی است .

صلح

امانوئل کانت در سال ۱۷۹۵ تئوری صلح دموکراتیک را بر پایه اصولی ارائه کرد که از جمله آنها بر پا شدن جمهوریت و قانون اساسی و حقوق مختلف نوع بشر از جمله آزادی های فردی و اجتماعی و غیره بود . در این تئوری وی بر این اعتقاد بود که با برقراری دموکراسی ، نظام های حکومتی به خواسته های مشترک می رسند و عاملی برای نزاع و جنگ باقی نمی ماند ، درک و احترام متقابل بین ملتها افزایش می یابد و جنگ تنها در مورد مبارزه با گرفتن این حق (دموکراسی) و دفاع از خود صورت می پذیرد و در نهایت با کم شدن جنگ صلح پایدار حاصل می شود .

با پذیرفتن این تئوری می توان چرخه ای را تعریف کرد که منجر به رونق جهانگردی شده و از رونق جهانگردی در جهت صلح و تعامل بیشتر کمک می گیرد ، این چرخه در شکل ۳ می آید (شکل بر گرفته از ایگل و دیگران ، ۲۰۰۸ ، ص ۱۶۴) .

شکل ۳

مطالعه موردی شماره ۱

عنوان : **امنیت**

فرد مشارکت کننده : خانم معصومه توحیدلو / کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی گرایش بازاریابی
جهانگردی / دانشکده مدیریت و حسابداری / دانشگاه علامه طباطبائی / ورودی ۱۳۸۶

منبع : کتاب Charles R. Goeldner & J.R. Brent Ritchie : Tourism : Principals , Practices , Philosophies ؛ ویرایش یازدهم سال ۲۰۰۹

اطلاعات پیش زمینه : برای پاسخگویی به نیازهای جهان امروز ، حیاتی است که برنامه ریزان و مدیران جهانگردی ، امنیت و سلامت را در طرح ها و برنامه های توسعه بگنجانند . در اینجا رکن پینتر ای تارلو ،وزیر جهانگردی و تاشر "لقمه پرب و نرم جهانگردی" و کتاب "مدیریت ظرفیت ریزی رفراها و امنیت" و کارشناس امنیت مسافرت چنر گته و توصیه مهم در رابطه با برنامه ریزی امنیت را متذکر می شود .

موضوعات مورد بحث :

۱. سیاهه امنیت جهانگردی چیست ؟
۲. به نظر شما چه میزان برای بنگاههای جهانگردی اهمیت دارد که با پلیس و نیروهای محلی کار کنند ؟
۳. آیا با گته های مطرح شده موافقت ؟ چه سیاست های رنگری را برای تکمیل کردن و یا اصلاح بحث مناسب می دانید ؟

طرح موضوع :

جای نظرات کارشناسان شما خالی است :

الف) در حدود ۷ سال از ماجرای ۱۱ سپتامبر سپری میشود و این احتمال است که تصور شود ترس ناشی از این ماجرا از بین رفته است ، بیماری تروریسم از جنگ نیز بدتر است ، چرا که شاید پنهان شود ، اما از بین نمی رود و هدف اولیه و اصلی این بیماری صنعت جهانگردی است .

ب) هیچ گاه تصور ۱۰۰ درصد امنیت و سلامتی نکنید ، این مسئله یک هدف است اما یک واقعیت نیست ، دولتها باید همیشه ارزیابی واقع بینانه از این مسئله در جهانگردی داشته باشند .

ب) همیشه بیشترین هزینه را در امر سلامت و امنیت بپردازید ، این مسئله از ابزارهای اصلی بازاریابی جهانگردی محسوب می شود ، بازدید کنندگان میخواهند به عین این مسئله را مشاهده کنند ، لازمه این کار استفاده از افراد خبره با تعلیم و تربیت مناسب برای این کار و حقوق و مزایای مکفی است تا در رقابت مقاصد بخصوص برای جهانگردان تجاری کارساز افتد .

ت) از سیاهه های امنیت برای ارزیابی قوت و ضعف امنیتی خود از فرودگاه (دروازه ورودی) تا دسترسی به اتاق مهمان استفاده کنید ، نه تنها از امکانات فیزیکی بلکه از تواناییهای پرسنل خود برای مقابله با نه تنها تروریسم بلکه سایر جرایم و بیماری ها مطمئن شوید .

ث) بروز باشید ، سیاستها بایستی همزمان با تغییرات محیطی ، اطلاعاتی و امنیتی در حال تغییر باشند ، از خود و بقیه دنیا غافل نشوید .

ج) باید طرح بازاریابی قوی و موثری داشته باشید ، بحران بالاخره رخ خواهد داد و همه چیز در کنترل شما نیست ، مهمترین امر در مدیریت بحران ، مدیریت خطرپذیری و کنترل و بازاریابی از بحران است .

ح) بهترین سطح امنیت از بالاترین سطح کیفیت خدمات ناشی می شود ، بهترین خدمات را برای مهمانان خود ارائه دهید ، چرا که فقط در صورتی که راحتی و آسایش مهمانان برایتان مهم باشد ، امنیت آنان نیز مهم است ، با کیفیت و ارائه خدمات کاهنده تنش و فراطر از حد انتظار مهمان است که سلامت را برای این صنعت در پی خواهد داشت .

به گفته‌ی سزبان جوانی جهانگردی (۱۳۵۳)، خطرات برای امنیت تورسها، جوامع میزبان (میزبانان جوانان) از چهار منبع زیر
ناشی می‌شود:

- محیط انسانی و زمان خارج از بخشی جهانگردی
- بخش جهانگردی و بخشهای تجاری وابسته
- میان‌فردان انفرادی از رستگاری شخصی
- رستگاری فرهنگی یا محیطی (طبیعی، آب و هوایی و اقتصادی)

رستگاری محیطی اینها را در مجموع سزبان می‌نامد، بازگرداننده فرایند خوار و خرد می‌شود:

- بازگشت به عمل (مثل دروس، هیئت زنی، ملاحظه‌داران و...)؛
- تبعیض و خشونت هدفدار (مثل مزاحمت و تجاوز)؛
- جرائم سزبانده‌ها (مثل اخاذی، تجارت برده، اکتال زور)؛
- تروریسم و اکتال غیر قانونی (مثل حملات به سازمانهای ایالتی و سازمانهای حمایتی دولت)، هواپیما در زمین و پروازهای
- هتک، تخریبات اجتماعی و آشوب‌های مذهبی؛ و
- نگهداریات حفاظتی عمومی و سزبان.

بسیاری از اینها در سطح وسیع انجام می‌شوند بر توریستها و ساکنین اوقات یکبار در دنیا و توریستها هدف می‌شوند اما
بدلیل اینکه در زمان نامناسب در مکان نامناسب عمل گرفته‌اند مورد هجوم ملکه می‌شوند. حفاظت از توریستها در این
سطح، مسوولیت دولتی می‌باشد و سزبان هم این بودن متعهد دارد.

جهانگردی و بخشهای وابسته

جهانگردی و بخشهای وابسته مثل حمل و نقل، خوراک و مسکن، بهداشت و تفریح، با یکدیگر نامفصل و نادرست می‌باشد و امنیت شخصی
بازگرداننده‌ها و مسوولان را از طریق موارد زیر به خطر می‌اندازد:

۱۰. استنداردهای حفاظتی ضعیف در تأسیسات توریستی (مثل آسج، استیجیاهای سازه‌ای، نبود حفاظت ضد زلزله)؛

۱۱. بهداشت ضعیف و عدم احترام به پایداری محیط؛

۱۲. عدم حفاظت در مقابل احوال غیر قانونی و جرم و قصور در شهرداری توریستی؛

۱۳. عدم مدیریت آلودگی در حفاظت بکارها؛

۱۴. عدم تبعیت از مقررات داده‌ها؛

۱۵. اعتصاب کارمندان.

حفاظت از توریست‌ها در برابر خطرات مستقلاً از حوزه‌های توریسم حاصل می‌شود شامل سودجویان و...

شکایت توریست‌ها در هر مقصدی، انجام کار توریسم و تجربه‌ها وابسته به نوع محلی است. مستندات در این زمینه،

لزوماً تقویت ضعف توریسم نیست ولی می‌تواند یک تأثیر منفی بر تصویر مقصد داشته باشد.

مسافران انفرادی

مسافران و بازدیدکنندگان می‌توانند امنیت خود را با منبر بانی را با سوار زیر خط بندازند؛

۱۶. احکام و مقررات و فعالیتهای فراغی خطرناک، رانندگی خطرناک و مصرف مواد غذایی و نوشیدنی نامناسب.

۱۷. سفر در حالتی که کامله سلامت نیستند و می‌تواند باعث عجزهای در سفر شود.

۱۸. ایجاد تصادف و برخورد با یک کشتن محل بازسازی مناسب با مردم محل یا با یک کشتن توانایی محلی.

۱۹. انجام فعالیتهای غیر قانونی یا مجاز (مثل قاچاق مواد مخدر غیر قانونی).

۲۰. بازدید از مکانهای خطرناک؛ و

۲۱. کم کردن مدارک شخصی و پول به دلیل بی احتیاطی.

۲۲. بی‌توجهی در ارتباط با امنیت و بهداشت در این سطح صورت می‌گیرد. برای مثال در تحقیقات توریستی به

سوار زیر خط شده: بیماری‌ها و کرم، کم شدن چاقی و درزی (رایان؛ ۱۹۹۶؛ کات و کات، ۲۰۰۲)

۲۳. تعارضات و سیم نفیجی توریست‌ها، دلیل دیگر ترس توریست‌ها بر اثر صدمات (ویلیس، ۱۹۹۹) و به عنوان غرق شدن است

۲۴. فعالیتهای ماهی‌گیری نامناسب و ... هر ساله تعداد زیادی از توریست‌های بی‌احتیاطی توریست‌ها را می‌کشد

در حالیکه بیماری صلبی دلیل اصلی مرد است.

سایه های زیادی، از تواران و توره ها انتظار می رفت، از برون در حال احوال خود زبان محافظت کند، اینها که
الان در حال تخریب است. در حالیکه این توره ها هنوز و طبع دارند، بر سر این در مورد چیزهایی غریب و غیر منتظره است
عذر دهند به توضیح رسد مراتب از خود و احوال خود، به خودشان خوان بر سر در. زبان الان دانش سرده اما
در مورد موضوعات سفر دارند و بنا بر این بانه توره ها برای عدم اطلاع و آمادگی برای سفر دارند. در اینجا حال مردم
به دنبال تجارت از سوخته ها، بازندی رند و زنان تعداد داشته باشد. در نتیجه، سوخته ها ما را به اینجا در حال پناه
رسید فریمی و محصلی

پایه آسید و فریمی و محصلی در مواردی اتفاق می افتد، مردان

. از ویژگی های محصلی مقصد و محصلین پیشی ناه و جانورهای اطلاع هستند.

. به بی نظیر شدن برای سفر آماده نباشند (واکنش سون در ۱).

. اهمیت طایفه لازم را برای معرفت خود نشین یا بهادت به عمل نمی آورند.

. در محصلین سوخته ها حفظ نامی هستند از محصل فریمی نامی نامی (مثل بهایان طبعی و اسیر)

این رسیده نیز از چندین راه رسیده یا محصل هستند ولی تعداد اتفاق نمی افتد. به از برای اعتقاد به خوان یا به توانی؟

رسیده ها با توره نامی نامی. در حالیکه رسیده ها فریمی و محصلی به جبهه بازاری در سلامت توری و ادبیات این توره ها

ندارد اما به طبع به تنهایی قدرت با توره ها برای نابود می بینند زندگی تعداد زیادی از مردم را دارد.

از جمله توره ها ۱۱ سیکنه به بعد، و از مدیریت رسیده ها، با صفت فریمی و مردان مرتب شده است. تحقیقات

شان به دهند، زبان برای اعتد اولویت زیادی مایل اند و کارها با به طبع آن به منتظر باشند. در حالیکه انواع

زیادی از رسیده ها هستند، هفت و ده تا بیست و چهار حوزه مشخص شده به آنجا با یک کوه، کمتر خوار جدید به

اعتد فریمی سران دمارندان است.

از دیگر مسائل مهم در سیاست گذاری جهانگردی بحران ها هستند که همیشه در کمین بوده و در صورت نداشتن تمهیدات مناسب به بدترین نحو می توانند به جهانگردی آسیب برسانند .

بحرانها را به دسته های گوناگون می توان تقسیم بندی کرد ، اما از انواع رایج آن می توان موارد زیر را نام برد (ویلیام رویل کر ، ۲۰۰۳ ، ص ۱۱ و همچنین گلدنر و ریچی ، ۲۰۰۹ ، ص ۴۳۶) :

- بیماری های واگیر
- بحران های فیزیکی
- بحرانهای اطلاعاتی
- بحران منابع انسانی
- بحران شهری
- بلایای طبیعی
- جنگها (چه فرامرزی و چه جنگ داخلی)
- تروریسم
- درگیریهای اجتماعی قابل توجه
- بحران اقتصادی

مسئله حائز اهمیت در مورد بحرانها ، بحث نحوه کنار آمدن و حل بحران است و نقش سیاستگذاران در اتخاذ تصمیمات مهم برای پشت سر گذاشتن بحران که گلدنر و ریچی تحت عنوان سیاستهای مواجهه با بحران از آن یاد میکنند (۲۰۰۹ ، ص ۴۳۷) ، اولین تلاش در راستای خودداری کردن از بحران خواهد بود ، اما معمولاً بحران در کمین است و اتفاق می افتد ، حال در صورت اتفاق افتادن ، ۵ دسته سیاست باید مد نظر قرار گیرد :

۱. سیاست های اکتشافی : که هدف یافتن بحران قبل از ظهور و وقوع است که نیازمند یک سیستم کنترلی فوق العاده دقیق و مستمر است .
۲. سیاستهای خودداری یا حداقل سازی : که در پیش از این نیز اشاره شد ، بهترین راه خودداری از بحران است ، اما در صورت بروز یا در مراحل مختلف کم کردن آثار و نتایج آن تا حد ممکن .
۳. خط و مشی حالت آماده باش : که تا حد ممکن برای نشان دادن واکنش مناسب برای بحران بایستی آماده بود ، بحران بالاخره بروز می کند ، حتما باید ما آماده برخورد با آن بوده و توانایی مدیریت و اداره آن را داشته باشیم .
۴. خط و مشی پاسخگو : یکی از مهمترین سیاستها همین سیاستهای پاسخگویی و راستگویی است تا بدون ایجاد حاشیه های دامن زننده بحران را به سمت حل شدن سوق داد ، ارائه اطلاعات صحیح و دقیق از وظایف هر تیم مدیریتی بحران است .
۵. سیاستهای ترمیم و بازیابی : این سیاستها در جهت بازگرداندن مقصد به سمت و سوی پیش از بحران و قرار گرفتن در مسیر از پیش تعیین شده وضع می شوند تا بتوان سیاستهای قبل از بحران را دوباره پیاده ساخت .

عنوان : **تأثیرات سیاست گذاری**

مشارکت کننده : خانم مریم رحمانی / کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی گرایش بازاریابی جهانگردی / دانشکده مدیریت و حسابداری /
دانشگاه علامه طباطبائی / ورودی ۱۳۸۶

منبع: کتاب Charles R. Goeldner & J.R. Brent Ritchie : Tourism : Principals , Practices , Philosophies ؛ ویرایش یازدهم سال ۲۰۰۹

اطلاعات پیش زمینه: نقش پاسپورت و ویزا بعنوان وسیله سیاستگذاری در مسافرت بین الملل: "ما شهروندان کشوری هستیم که بعنوان یکی از نزدیک ترین هم پیمانان ایالات متحده شناخته می شویم. با این وجود در هنگام ورود به این کشور با ما همچون یانپان و هکتونین برخورد شده و بازپرسی می شویم که اساس قبلی تاقوشایندی را بوجود می آورد". ایان پفری، سرباز بریتانیایی که با همسرش به مدت ۱۵ سال به ایالات متحده سفر می کرد.

موضوعات مورد بحث:

۱. هدف پاسپورت و ویزا چیست؟
۲. چگونه سیاست های یک کشور در زمینه پاسپورت و ویزا مسافرت را تشویق یا دلسرد می کند؟
۳. این سیاستها را در مقایسه با فظ و عشی ایران چگونه ارزیابی می کنید؟

طرح موضوع:

افراد در اختیار دولتها قرار می دهد. در طول زمان، بهرحال برخی کشورها به ویزا بعنوان محل درآمد نیز نگریسته اند. این روند کشورها را هر چه بیشتر به درآمد ویزا وابسته میسازد و از هدف اصلی آن دور میسازد، در عین حال بسیاری از کشورها در حال کم کردن یا حذف مقررات ویزا بمنظور تسهیل سفر خارجی ها هستند.

هزینه ویزا برای چند کشور به نمایش درآمده است. قیمتها به دلار آمریکا در سال ۲۰۰۷ است:

۱۱۰	برزیل
۵۰	چین
۶۰	هند
۱۰۰	روسیه
۶۵	ویتنام

ایالات متحده ۱۰۰

علاوه بر ویزا برخی کشورها بهای خروجی نیز دارند که اگرچه اندک است اما از موانع و مشکلات سفر محسوب می شود.

ایالات متحده بعنوان یکی از بهترین نمونه های چگونگی تاثیر سیاست های دولت بر روی جهانگردی است. آمریکا از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ کاهشی در ورودی جهانگردی بین الملل را تجربه می کند. ما بین سالهای ۲۰۰۴ و ۲۰۰۵، کشور با کاهش ۱۰ امتیازی در مسافرتین تجاری روبرو بود. همزمان با رشد سر سام آور بازار مسافرت جهانی سهم ایالات متحده در حال آب رفتن است. دیسکاور آمریکا نتایج را بسیار عمیق گزارش می کند. سفرهای ماوراء بحار ۱۷ درصد از ۲۰۰۱ به بعد کاهش داشته است، که هزینه ای معادل ۹۴ میلیارد دلار در مخرج جهانگردان، ۱۶ میلیارد دلار عایدی مالیاتی و نزدیک ۲۰۰ هزار شغل میباشد.

این سازمان همچنین اشاره می کند که دلایل گوناگونی وجود دارد که چرا مسافرتین ماوراء بحار ایالات متحده را برای بازدید انتخاب نمی کنند. بهر حال از روی هزاران مصاحبه و مقالات روزنامه ها و مجلات خارجی می توان دریافت که یکی از مهمترین دلایل این است: تصویری مبنی بر این بوجود آمده است که دیگر مسافرتین خارجی مورد خوش آمد گویی نیستند. مسافرتین اظهار داشته اند که فرآیند طولانی و دلهره آور صدور ویزا که اغلب گیج کننده است، ایالات متحده را به بدترین کشور تشریفات ورودی تبدیل کرده است.

متقاضیان ویزا باید مصاحبه شخصی را پشت سر گذارند که حداقل ۳ ماه به طول می انجامد، فرآیند با انگشت نگاری دیجیتالی از دو انگشت شاخص و عکسبرداری دیجیتالی برای گرفتن ویزا آغاز و در حین ورود تکرار میپذیرد تا مطمئن شوند فرد ورودی همان فرد مورد مصاحبه است.

پاسپورت و ویزا بمنظور بهتر شدن فرآیند کنترل ورود و خروج به خاک کشورها طراحی شده است، در کنار پاسپورت، ویزا اطلاعات دقیقتری نسبت به تک تک

جای نظرات کارشناسانه شما خالی است:

تئوری های فط و مشی گذاری جهانگردی

تئوری های بسیاری در زمینه خط و مشی گذاری جهانگردی مطرح است که می توان به موارد مطرح شده در کتاب "سیاست عمومی جهانگردی" و مدیریت استراتژیک شکستهها" نوشته ویلیام رویل کر اشاره کرد در صفحات ۲۴ الی ۴۶ این کتاب در مورد انواع تئوری های مطلب نوشته شده است که چند نمونه از آنها را در این جا ذکر می کنیم :

۱. رویکرد نهادی (نهادگرایی) : همانند تغییرات نهادهای اقتصادی و سیاسی و تاثیرات آن بر ثبات سیاسی و غیره .
۲. رویکرد گروهی : که بیشتر منظور گروههای ذینفع و فشار و تاثیرات آنها در سیاست گذاری را شامل می شود .
۳. رویکرد شبکه ای : ارتباط و پیوند بین ابزارهای گوناگون سیاست گذاری و تاثیر گذاری هر یک را روشنتر است .
۴. رویکرد هیئت حاکمه : اهمیت دولت در سیاست گذاری جهانگردی را مد نظر قرار دارد .
۵. چارچوب چند جریانی : که نقش نیروهای مخالف را در برآیند گیری مدنظر قرار می دهد .
۶. رویکرد ابر شرکتها (کورپراتیست ها) که تمرکزی بر سرمایه داری است .
۷. رویکرد تعدد گرایان (پلورالیست ها)
۸. موازنه منقطع : که برای تغییرات بسیار سریع مناسب است .
۹. ایده محوری
۱۰. انتخاب منطقی
۱۱. اجتماعی - اقتصادی مانند :
 - ۱۱.۱. مارکسیستی ، سرمایه داری و ...
 - ۱۱.۲. توسعه گرایان .
 - ۱۱.۳. قانون گرایان .
 - ۱۱.۴. جهانی شدن .
۱۲. رویکرد تکامل گرایانه
۱۳. رویکرد نامتجانس

برنامه ریزی بعنوان بخشی از توسعه مراحل زیر را میپیماید (ریچارد شارپلی ، ۲۰۰۶ ، ص ۱۱۴) :

- I. فرمولاسیون سیاست (خط و مشی گذاری)
- II. مشخص کردن اهداف
- III. جمع آوری داده های مرتبط با توسعه
- IV. تجزیه و تحلیل داده ها
 ۱. ارزیابی دارایی ها و سرمایه گذاری
 ۲. تحلیل تاثیرات
 ۳. تحقیقات بازار
 ۴. فرآیند توسعه : مالی ، اشتغالی ، تحلیلی ، بازار یابی و غیره .
- V. آماده سازی طرح
- VI. اجرای برنامه (طرح)ها

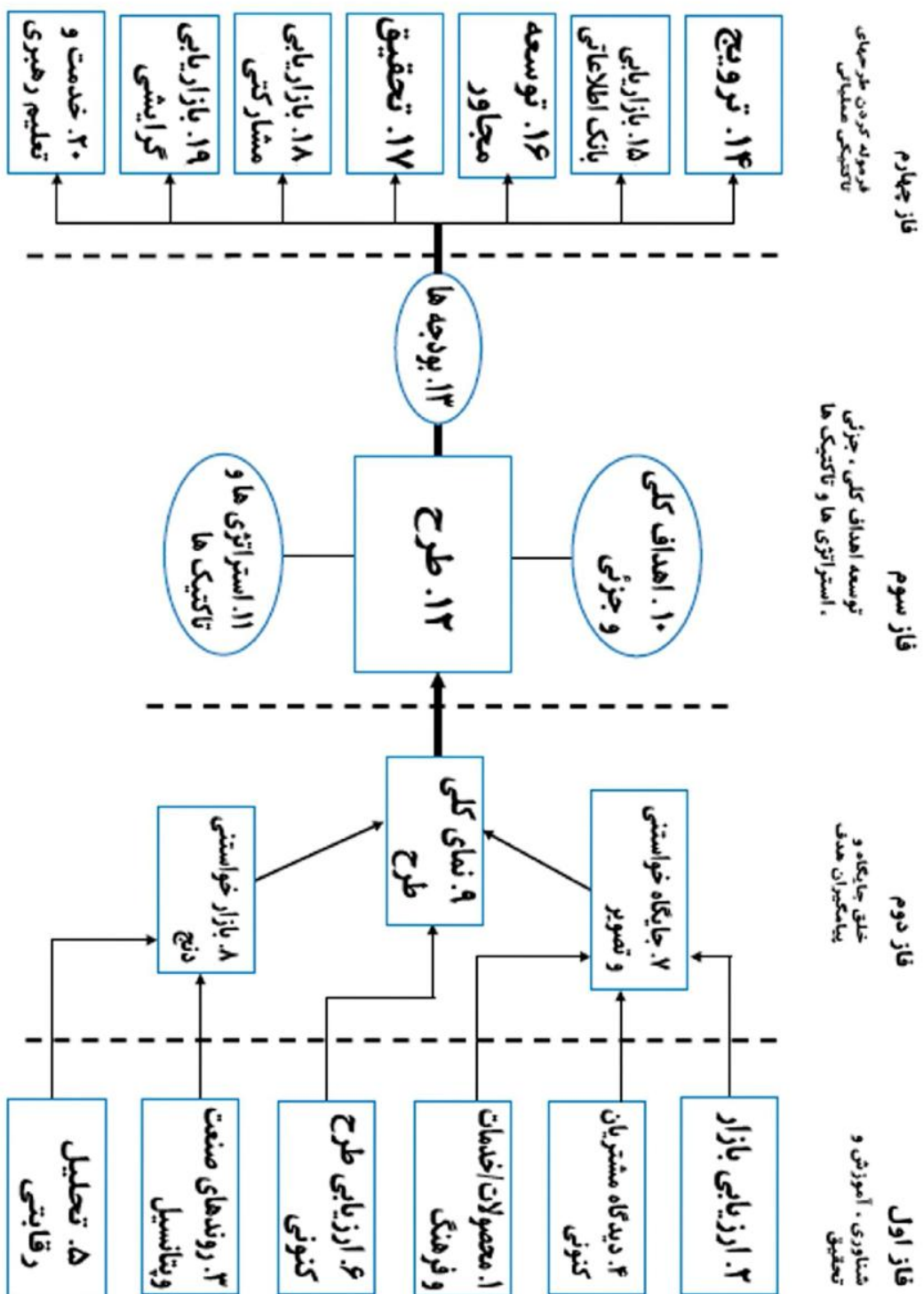
VII. ارزیابی ستانده ها و بازیابی فرآیندها .

معمولا برنامه ها در فازهای مختلفی تنظیم می شوند ، در شکل ۴ جدولی برای مشخصات این فازها تنظیم شده است (گلدنر و ریچی ، ۲۰۰۹ ، ص ۴۳۰) .

فاز تعریفی	فاز تحلیلی	فاز عملیاتی	فاز اجرا (بکارگیری)
تعریف سیستم جهانگردی مقصد	تجزیه و تحلیل داخلی	مشخص ساختن نتیجه گیری	اجرای استراتژی برای مقصد توسعه یافته
بیان فلسفه جهانگردی	* بازیگری برنامه ها و سیاستهای موجود	استراتژیک	از طریق ترویج و نظارت .
شناور سازی چشم انداز مقصد	* حسابرسی منابع	مفهوم نتیجه گیری برای	تخصیص مسئولیتها برای اجرای پیشنهادات
	* تحلیل استراتژیک تاثیرات	توسعه عرضه و تقاضا	شناسایی منابع مالی برای حمایت از رقابت
اهداف و محدودیت ها	تجزیه و تحلیل خارجی	توصیه های برنامه / سیاست	و نظارت
	* تحلیل کلان تقاضای حال و آینده		مشخص کردن زمان اجرای پیشنهادات
	* تحلیل خرد تقاضای حال و آینده و رفتار		
	* بازیگری سیاست های رقابتی و حمایتی و توسعه و ترویج		ارزیابی و به تصویر کشیدن نتایج

شکل ۴

این فازها تحت عناوین مختلفی برای راهنمایی برنامه ریزان تدوین شده اند . در کتاب برنامه ریزی و سیاست جهانگردی ، دیروز ، امروز و فردا نویسندگان در انتهای فصل اول این فازها را با جزئیات بیشتری به تصویر کشیده اند و قسمتهای مختلف این فرآیند را بویژه از دید بازاریابی بررسی کرده اند ، در شکل ۵ این فرآیندها به تصویر کشیده شده اند .

شکل ۵

عنوان: نقش گروههای فشار و ذینفع

مشارکت کننده: آقای منوچهر گل لاله / کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی گرایش بازاریابی جهانگردی / دانشکده مدیریت و حسابداری / دانشگاه علامه طباطبائی / ورودی ۱۳۸۶

منتبع: کتاب سیاستگذاری جهانگردی؛ مایکل هال و جان ام. جنکینز؛ ترجمه سید محمد اعرابی و داوود ایزدی؛ چاپ دوم سال ۱۳۸۲.

اطلاعات پیش زمینه: ندارد.

موضوعات مورد بحث:

۱. به نظر شما سمت گیری پریر این شهر در زمینه جهانگردی چرا شکست خورده است؟
۲. آیا این مطالعه موردی بی طرفانه تنظیم شده است؟
۳. شما به پای شهرداری این شهر چه سیاستی را اتخاذ می کردید؟ اگر سیاست مشابهی اتخاذ می کنید برای جلوگیری از آثار مغرب آن چه تدبیری می اندیشید؟

طرح موضوع:

کمیسیون جهانگردی مستقل بوده و بی طرف عمل می کند. همچنین در گزارش نهایی، به موضوعات اجتماعی توجه خاصی مبذول شده بود، حال آن که تنها در فصل های پایانی گزارش، به مسائل زیست محیطی اشاره ای شده بود. به هر حال ظواهر امر، نمایانگر آن است که سیاستگذاری جهانگردی با توجه به منافع گروه های ذیمنفع انجام شده است. (کریک ۳۰: ۱۹۹۰)

جای نظر کارشناسان شما خالی است:

در فاصله بین سال های ۸۸ و ۸۹، کمیسیون حمایت از صنایع، مطالعه ای در مورد مسافرت و جهانگردی انجام داد. این کمیسیون از مردم خواست، نظرات خود را در مورد ویژگی های صنعت جهانگردی و تمرکززدایی در این صنعت و خطوط هوایی و همچنین نقش حکومت در جهانگردی، به کمیسیون مزیور ارسال کنند (کریک ۳۰: ۱۹۹۰).

کمیسیون حمایت از صنایع، انبوهی از پاسخ ها را دریافت کرد. در این پاسخ ها به آثار زیست محیطی و آثار اجتماعی جهانگردی، توجه بسیاری مبذول شده بود. اما گزارش نهایی با توجه بسیار به نظرات و خواسته های دستگاه های دولتی، اتحادیه های صنعتی و اتحادیه صنعت جهانگردی استرالیا تهیه و تنظیم شده بود. این نمونه ای از ارباب محوری بود، زیرا در گزارش اولیه؛ میزان وجوه مالی تخصیص داده شده از سوی ادما^۱ مطالعه دولت به امر تبلیغ و پیشبرد جهانگردی و عدم کارایی این فعالیت ها مورد سؤال قرار گرفته بود و از اصل هر که مصرف می کند باید بهای کالا را بپردازد حمایت شده بود. با رعایت این اصل، میزان کمک های مالی دولت کاهش می یافت و کمیسیون مزیور به بخش خصوصی واگذار می شد. کمیسیون حمایت از صنایع (۱۹۸۹) اعلام کرد:

اصولاً عملیات پیشبرد باید تا آنجا ادامه یابد که عواید حاصله از مخارج اضافی، برابر با هزینه ها شود. درست است که بخش خصوصی شاید از عهده اجرای موفق عملیات جهانگردی بر نیاید، اما این مطلب به معنای آن نیست که دولت بهتر عمل می کند. دولت، هزینه می سازد اما سود خلق نمی کند. البته صنعت جهانگردی در هر حال منتفع می شود، زیرا هزینه های عملیات پیشبرد را نمی پردازد.

(کمیسیون حمایت از صنایع ۱۹۸۹: ۱۱۸).

پس از انتشار و اقبای محتوای گزارش اولیه، صنعت جهانگردی و به ویژه سازمان هواپیمایی کشوری (بانان) موفق شدند دولت را وادار کنند در توصیه های ارائه شده در گزارش نهایی، تجدیدنظر نموده و بازنگری کنند. کریک (۲۲۶: ۱۹۹۱) اظهار داشت: تفاوت های میان محتوای گزارش اولیه و گزارش نهایی، بسیار جالب است. در حالی که گزارش اولیه، انحلال تدریجی کمیسیون جهانگردی استرالیا در عرض پنج سال آینده را توصیه کرده است، در گزارش نهایی نظر مسئولین یاتا کلمه به کلمه نقل شده است و توصیه شده که تا پنج سال دیگر، دولت استرالیا به کمک های مالی خود به کمیسیون مزیور ادامه داده و سپس ادامه فعالیت یا انحلال آن کمیسیون مورد بررسی قرار گیرد.

تغییر لحن سیر فرانک مور^۱، رئیس سازمان هواپیمایی کشوری (بانان) نیز جالب توجه است. در گزارش اولیه وی از کمیسیون مزیور با عنوان واکت دست وزارت عزانه داری یاد کرده است در حالی که در گزارش نهایی، وی عنوان کرده است که

از اوایل سال ۱۹۴۰، ده‌گوشی عربی عموم مردم به تشکیل گروه‌های صنعت و شرکت در آنجا، علاقه‌مندی نشان دادند. از جمله گروه‌های طرفدار حمایت از این گروه‌ها برای نفوذ بر حکومتها می‌تواند اشاره به کلب قدرت‌نارانه

آرباب محوری Clientelism و کرکد می‌گویند، تئوریت جنبش‌های از سوی دولت، نظریه ظهور این پدیده‌هاست که در دموکراسی عربی اصلی به برتری قدرت بر هیئت‌ها ظهور آن می‌باشد.

↓

از جمله جنبش‌های مهم بعد از این است که

کرکد: جنبش‌های خصوصی در سیاست به دلیل آنکه قدرت خطرناک‌ترین در طراحی و تدوین سیاستها شرکت کند.

۱) اسکوتسمان (۱۹۷۷) می‌گوید: غالباً مرفهین، نیروی تجار و عوام گروه‌های قوت‌مطلوبه می‌شوند.

۲) سازمان کارگری در جمهوری به دلیل کمالات SME، افزایش می‌یابند. قدرت‌های اقتصادی نفوذ در فرایند سیاستگذاری در سطح کلان در جمهوری می‌یابند.

تئوریت می‌گوید (۱۹۹۰) مردم، نظر مثبتی در مورد سیاست ندارند البته نسبت به سیاست گروه‌های رسمی به بین کنند.

نویس (۱۹۷۵): همکاری میان تعدادی از ذینفعان (گروه‌های صنعت) با دولت‌ها، خاص‌ترین است و گاهی به گروه‌های آنها منافع خود را می‌بینند) حال آنکه این رابطه دستاوردی برای مردم دارد یا نه فقط به تئوری می‌تواند در راستای منافع قشری خاص است؟

نویس (۱۹۹۱): هزینه اجرای سیاست (آرباب محوری)، به حکم افراد حاکم تبدیل می‌شود و منافع آن‌ها نصیب گروه‌های خاص می‌شود و در جمهوری هم همین‌طور است یعنی، هزینه بازار را می‌بیند و به دست گروه‌های از بورژوازی می‌رود پس به نفع جنبش خصوصی به حفظ از جنبش خصوصی می‌باشد.

(مثل این مثال ۲)

لیند بلوم: نوعی تفاهم نانوشته میان بخش تجاری و حکومت در اقتصاد غرب بر سر شرایطی لازم می‌آید.

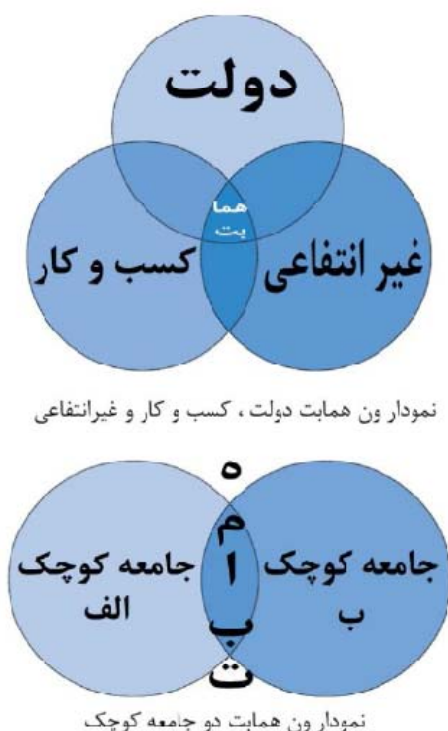
آرباب محوری Clientelism: مطابق نیاز سیاستها یا منافع گروه‌های مختلف در فرایند را می‌بیند.

گروه‌های ذینفع در بازاریابی

سطح	گروه‌های مؤثر	گروه‌های نامؤثر	گروه‌های ناپایدار
بین‌المللی	WTTTC شرکت بین‌المللی تور و تفریح	گروه‌های طرفدار محیط زیست معاونت‌های محلی از جمله دولت	گروه‌های نه تأثیرگذار خانواده child abuse در بخش آموزش آسیا یا توقف توسعه زمین در کثیف
ملی	اتحادیه ایالتی بازرگانی اتحادیه کل تجاری	سازمان‌های محلی - (از جمله دولت) و مصرف‌کنندگان	گروه‌های مخالف اصلاح فرودگاه در منطقه خاص
محلی	اتاق بازرگانی	گروه‌های محلی مالیست‌های محلی	گروه‌های مخالف اصلاح resort در مناطقی خاص

در کتاب برنامه ریزی توریسم در سطح ملی و منطقه ای سازمان جهانی جهانگردی سازمان ملل ، بهترین شیوه تدوین سیاست و برنامه نخست تهیه و ارزیابی سناریوهای گوناگون توسعه ای معرفی شده است . و بعد باید تعادل هزینه - فایده و ارزیابی انجام گیرد تا نمونه مناسبی انتخاب شود . ارزیابی بر مبنای : دستیابی به اهداف توسعه ، بهینه سازی منافع اقتصادی ، تقویت آثار مثبت زیست محیطی و اجتماعی - فرهنگی ، به حداقل رساندن آثار منفی و در نهایت رقابت اثر بخش با دیگر اماکن (مقاصد) توریستی ؛ صورت می پذیرد (رنجبریان و زاهدی ، ۱۳۷۹ ، ص ۳۹) .

سیاست گذاری باید چارچوبی را فراهم سازد که در آن بخش خصوصی و گروههای ذینفع بتوانند بصورتی کارآمد عمل نمایند . در مورد مشارکت بین بخش های مختلف و شرکتهای فعال در یک مقصد تئوری در سال ۱۹۹۵ مطرح شد که بعدها به همابیت (به فتح ه و ب) معروف شد ، این واژه در واقع ترکیبی از دو کلمه همکاری و رقابت است و منظور از آن همکاری بخش ها و شرکتهای مختلف برای بوجود آوردن بازار بزرگتر برای تک تک فعالین بمنظور رقابت بیشتر و بهتر است . تصویر شماره ۶ شمایی از این واژه را ارائه می دهد (ایگل و دیگران ، ۲۰۰۸ ، ص ۱۰۹) .

شکل ۶

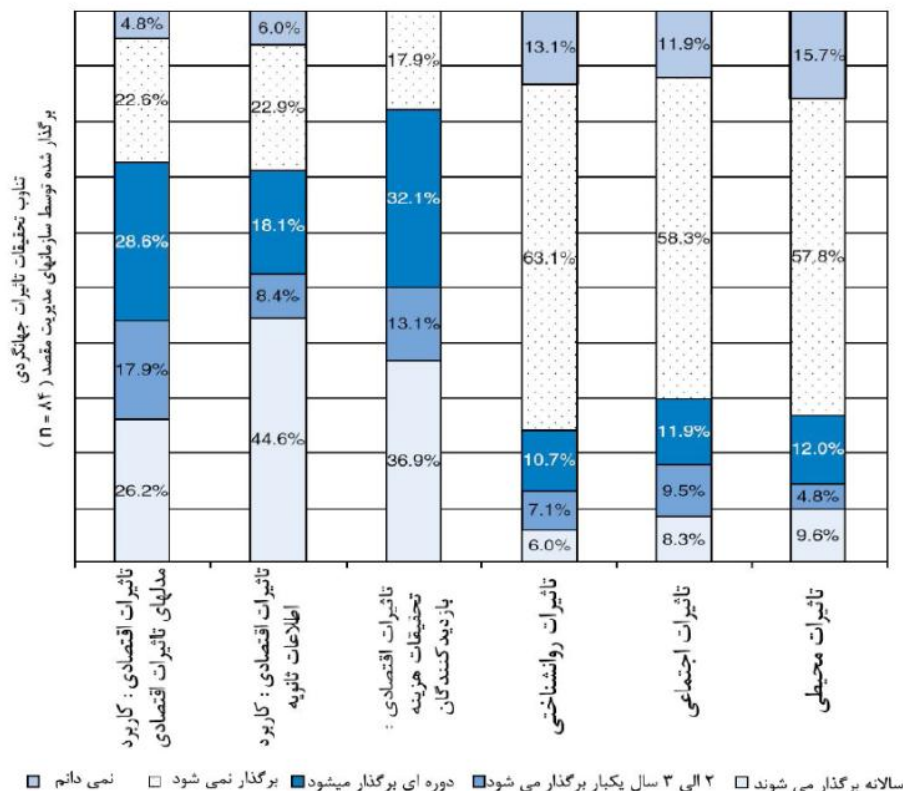
در تجزیه و تحلیل سیاستگذاری علاوه بر توجه به مراحل مختلف آن بایستی سطح تجزیه و تحلیل نیز مد نظر قرار گیرد ، که آیا در سطح خرد و سازمانی انجام می پذیرد یا در سطوح میانی یعنی تدوین و اجرا و یا در سطح کلانی یعنی نظام های سیاسی تحلیل صورت می گیرد (هال و جنکینز ، ۱۳۸۲ ، ص ۲۳) . همچنین در تحلیل سیاستگذاری باید به موارد زیر توجه کرد :

- اصول نهادینه شده : که در سیاستگذاری مانند صافی عمل می کنند و منظور از آنها کلیه حقوق ، آداب و رسوم ، روشهای مورد عمل ، رویه ها ، ضوابط سازمانی و دیگر عناصر تثبیت شده در زندگی سیاسی-اجتماعی یک ملت است که به دو دسته رسمی و غیر رسمی تقسیم می شوند ، و وقتی مشکل ساز می شوند که شکافی بین این دو دسته (رسمی و غیر رسمی) بوجد آمده باشد ؛ این اصول همانند ارزشها ، ثابت نبوده و بصورت پویا در طول زمان تغییر می کنند و نیاز به تجدید سیاستگذاری را متذکر می شوند (هال و جنکینز ، ۱۳۸۲ ، ص ۳۰) .
- ایدئولوژی : نظامی از باورهای اجتماعی هستند که بر نحوه تفکر ما اثری عمیق بر جای می گذارند و به همراه اصول نهادینه شده و ارزشها در سیاست گذاری نقش بسیار مهمی را بازی می کنند و بدون آشنایی با این عناصر در یک جامعه نمی توان در مورد سیاستگذاری آن جامعه اظهار نظر کرد و سیاستگذاری جهانگردی آن جامعه را تحلیل نمود (هال و جنکینز ، ۱۳۸۲ ، ص ۴۷) .

ارزیابی سیاست گذاری

از مراحل بسیار مهم در هر برنامه ریزی و سیاستگذاری ارزیابی آن برنامه یا سیاست است . با این کار هم میزان موفقیت برنامه یا سیاست سنجیده می شود و هم میزان انحراف از مسیر مشخص می شود تا در صورت نیاز با برنامه ها و سیاست های اصلاحی بتوان بمنظور مورد نظر دست یافت . با ارزیابی می توان اثر بخشی سیاست ها را نیز برآورد کرد ، در پاره ای از موارد سیاست یا برنامه مورد نظر نیاز به اصلاح ساختاری و یا حتی نگارشی جدید دارد ، اشتباهات برنامه ها و سیاست ها از طریق ارزیابی مشخص می شود . مسئله دیگر حائز اهمیت در مورد ارزیابی نحوه انجام آن ، زمان و دوره تکرار آن ، هزینه های آن و رویکرد مناسب آن است که اگر رعایت نشوند نه تنها ارزیابی کمکی به اجرای بهتر سیاست و برنامه منتهی نمی شود بلکه هزینه ای اضافی به طرح تحمیل می کند .

در مورد زمان و دوره تکرار ارزیابی ها جهانگردی کشورهای مختلف برنامه های مختلفی دارند ، اما عموماً ارزیابی های اقتصادی بیشتر تکرار شده و زودتر (سالانه) انجام می گیرند ، دلیل آن نیز می تواند ارزان بودن این نوع ارزیابی باشد چرا که بیشتر از اطلاعات ثانویه سایر بخشها برای ارزیابی استفاده می شود و همین اطلاعات نیز به نظر کافی می رسد . دلیل دیگر می تواند اهمیت این ارزیابی باشد ، در جهانگردی اکثر ذینفعان بویژه بخش خصوصی به دنبال توجیه اقتصادی طرح ها هستند تا سرمایه گذاری نمایند و این موضوع ارزیابی اقتصادی را از سایر انواع مهمتر میسازد . در تحقیقی در ایالات متحده بر روی انواع ارزیابی و تکرار آن از متخصصین سیاستگذاری و برنامه ریزی سوال شد که نتایج آن در شکل ۷ به نمایش در آمده است (تصویر بر گرفته از ایگل و دیگران ، ۲۰۰۸ ، ص ۱۷۸) .

شکل ۷

در مورد انواع ارزیابی هایی که در زمینه سیاستگذاری کاربرد دارند می توان به موارد زیر اشاره کرد (هال و جنکینز ، ۱۳۸۲ ، ص ۸۹) :

۱. ارزیابی جامع
۲. ارزیابی سطحی
۳. ارزیابی تکوینی
۴. ارزیابی تراکمی

این ارزیابی ها هر کدام کاربردهای مخصوص به خود را دارند . ارزیابی جامع همانطور که از نامش پیداست کامل و همه جانبه بوده در عوض وقت گیر و هزینه بر است ، ارزیابی سطحی بیشتر در مواقعی که نیاز به گزارش گیری کلی ولی سریع است بکار می رود ، ارزیابی تکوینی یا مرحله ای فازی انجام می گیرد و ایرادات مراحل مختلف را نمایان می سازد ، ارزیابی تراکمی ویژگی خلاصه بودن ارزیابی سطحی و عمیق بودن ارزیابی جامع را یکجا عرضه می کند و در مواقع تحلیل پیش از انجام کاربرد دارد . استفاده از این روشها به تناسب صحیح بستگی به هنر سیاستگذار و برنامه ریز دارد که چه موقعی از کدام روش بهره گیرد . بطور مثال در مواقع بحران که سیاست خاصی بطور کامل متوقف گشته و منطقه در مرحله بازایی قرار دارد بایستی سیاستهای جدیدی برای برگشت به مسیر از پیش تعیین شده وضع گردد ، برای این کار ابتدا بایستی برآورد دقیقی از میزان تخریب و شکاف حاصل در سیاستگذاری پیشین در موقع بحران حاصل شود ، بدین منظور عموماً ارزیابی های سطحی و جامع کاربردی ندارند و از روشهای تراکمی و تکوینی بیشتر استفاده می شود .

عنوان : سیاست جهانگردی در ترکیه

مشارکت کننده : رسول محمد علی پور / کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی گرایش بازاریابی جهانگردی / دانشکده مدیریت و حسابداری /
دانشگاه علامه طباطبائی / ورودی ۱۳۸۶

اطلاعات پیش زمینه: در ۱۹۸۳ دولت ترکیه سیاست های جهانگردی خود را برای تشویق سرمایه‌گذاری شرکتی ترکیه ای و خارجی بمنظور مشارکت هرچه موثرتر در توسعه بخش جهانگردی این کشور اصلاح و ترمیم کرد.

موضوعات مورد بحث:

۱. سیاست های جهانگردی ترکیه را با عناصر سیاست جهانگردی قوی مقایسه کنید. چه تفاوتها و تشابهاتی را مشاهده می‌کنید؟
۲. مهمترین سیاست (ها) برای رشد انقباضگونه از زیر شما چیست؟
۳. نمونه هایی (ترجیها در خود ترکیه) برای موفقیت و شکست سیاست های مشابه بیان کنید.

طرح موضوع:

گذاری ها دارد که منجر به افزایش ظرفیت جهانگردی این کشور می شود و باید امکان بازاریابی خارجی جهانگردی را مهیا کند.

این سرمایه گذاری از درخواست به وزارت امور خارجه شروع و در صورت اعنای مجوز از طرف دولت و تحقق سرمایه گذاری توافق شده، شرکت از مزایای کامل و حمایت دولتی برخوردار خواهد بود.

تمام این اقدامات باعث شده است تا ترکیه در حوزه مدیریتانه به کشور نوظهور جهانگردی تبدیل شود.

در حقیقت از ۱۹۸۳ توسعه قابل توجهی در جهانگردی ترکیه صورت پذیرفته و این توسعه علاوه بر تعداد ورودی در تسهیلات، تعداد تختها و خدمات نیز مشهود بوده است. تعداد جهانگرد خارجی در ۱۹۹۳، ۶.۵ میلیون نفر بوده با در آمد ۳.۹ میلیارد دلار و با تعداد تخت ۲۳۵ هزار و ۲۳۸ عدد، که این ارقام در سال ۱۹۹۴ به ۶.۷ میلیون گردشگر و ۴.۳ میلیارد درآمد با بیش از ۲۶۵ هزار تخت تبدیل شده است و این تعداد گردشگر در سال ۱۹۹۵ به ۷.۷ میلیون نفر رسیده است و امروزه نیز با در آمدی غریب به ۱۸۵ میلیارد دلار و ۲۲.۲ میلیون گردشگر خارجی (آمار ۲۰۰۷) از کشورهای مهم عرصه گردشگری محسوب می شود (جزو ۱۰ کشور اول رتبه بندی).

در دهه ۶۰ تنها سیاست دولت ترکیه تعطیلات سازی (شاید عبارتی ساماندهی تعطیلات) و جهانگردی بود که در ۱۹۶۳ به اولین سازمان رسمی دولت ترکیه در امور جهانگردی تبدیل شد. در این دوران که ترکیه در طفولیت بسر می برد، جهان در حال حرکت شتابان جهانگردی بود.

در دهه ۷۰ توجهات دولت به این مقوله جلب شد و اقدام به برنامه ریزی توسعه و زیر ساخت سازی کرد. در ۱۹۸۳ برنامه جذب سرمایه گذاری خارجی و اصلاح سیاست ها بود. اصلی ترین اهداف سیاست جهانگردی ترکیه عبارتند از:

۱. توسعه عرضه جهانگردی (خدمات، زیرساختها، فناوری، روساختها و...)
۲. خلق بهترین شرایط اجتماعی ممکن برای جهانگردان.
۳. اطمینان از استفاده هماهنگ از منابع طبیعی.

بمنظور رسیدن بدین اهداف دولت از سرمایه گذاری خارجی متخصص حمایت می کند تا بالاترین استانداردها را برای جهانگردان مهیا سازد. قوانین بصورت کاملاً مشخصی برای شرکتهای علاقمند به سرمایه گذاری در بخش جهانگردی ترکیه فراهم شده است (برای اطلاع از برخی از این قوانین به همان وب سایت منبع مراجعه کنید). بخشی از این قوانین اشاره به التزام سودآوری این سرمایه

جای نظر کارشناسانه شما خالی است:

• سیاست های پولی ترکیبی از کاغذ اصدف در وزیر فتح دارا منصرف قبل تره ای است اما
سوال مطرح در این زمینه اینست که آیا این سیاست ها از اصول بنیادی ملی، اقتصادی ...
تبعیت می یابند یا خیر ؟

• استفاده از سرهنگ های خارجی با توجه به ضلالت دولت در جهت رسیدن گزینش و
مهم نماد آن در کل دولت GDP کشور .

و نکته ترکیبی تفاوت به خوبی از ابزار ها می باشد ، به خصوص به این روش تغییراتی است که
صورت

۱. چرا سیاستها را مطالعه میکنیم؟
۲. آیا اصول نهادینه شده در سیاستگذاری مشکل ساز نیز می شوند؟
۳. شکاف بین اصول نهادینه شده رسمی و غیر رسمی چه معضلاتی را پدیدار می سازد؟
۴. چرا اصول نهادینه شده در کشورهای مختلف متفاوتند؟ آثار این تفاوت در سیاستگذاری جهانگردی چیست؟
۵. آیا می توان بین ارزشهای اقتصادی و زیست محیطی تعادل ایجاد کرد؟ چگونه؟
۶. تفاوت های بین گروههای ذینفع و احزاب سیاسی را بیان کنید؟ این تفاوتها چه تاثیری در سیاستگذاری جهانگردی دارند؟
۷. آیا در سیاستگذاری جهانگردی منافع عموم بیشتر مورد توجه قرار می گیرد یا شرکتهای تجاری؟ چرا؟
۸. آیا مشارکت عمومی در جهانگردی همیشه ضامن منافع مردم است؟ توضیح دهید.
۹. مهمترین مشکلات برنامه ریزی و ارزیابی سیاست های جهانگردی در کشور ما کدامها هستند؟
۱۰. چرا حکومتها (بویژه از نوع تمامیت خواه) به ارزیابی و نظارت بهای چندانی نمی دهند؟
۱۱. چگونه ارزشهای شخصی شما بر روش تحقیق شما و نتایج آن در مطالعات سیاستهای جهانگردی تاثیر می گذارد؟
۱۲. اهمیت، داشتن یک سیاست رسمی برای مقصد در چیست؟
۱۳. چرا امکان دارد یکی از گروههای ذینفع اصلی در فرآیند سیاستگذاری مشارکت نکند؟
۱۴. چگونه سیاست های جهانگردی بین مقاصد مختلفند؟
۱۵. تفاوت بین سیاست جهانگردی و استراتژی جهانگردی و تاکتیک جهانگردی در چیست؟ با یک مثال توضیح دهید.
۱۶. چه کسی (کسانی) مسئول سیاست گذاری جهانگردی است (هستند)؟
۱۷. فرآیند سیاستگذاری جهانگردی هر چند وقت یکبار برای مقصد باید تکرار شود؟ چرا؟
۱۸. از نظر شما مهمترین مباحث ۱۰ سال اخیر سیاستگذاری جهانگردی در سطح بین الملل کدامها هستند؟
۱۹. تاثیر ایدئولوژی در سیاستگذاری چیست؟ آیا مثبت ارزیابی می کنید یا منفی؟ چرا؟
۲۰. منابع قدرت موثر در سیاست گذاری جهانگردی ایران را مشخص کنید.
۲۱. مراحل و فازهای برنامه ریزی کدامند؟
۲۲. چرا سیاستگذاری و برنامه ریزی را با هم مطالعه می کنیم؟

با تشکر فراوان از همکلاسی های عزیزم به خاطر مشارکتشان در بحث و کمک به اغنای مطالب ، بر خود واجب می دانم که از جناب آقای دکتر ضرغام نیز بعلت فرصتی که برای این ابتکار مهیا ساختند نیز تشکر کنم .

منابع

1. Jafar Jafari , Encyclopedia Of Tourism , 2000 , Routledge .
2. Peters m.Burns & Marina Navelli , TOURISM AND POLITICS-GLOBAL FRAMEWORKS AND LOCAL REALITIES , 2007 , Elsevier .
۳. کالین مایکل هال و جان ام جنکینز ، ترجمه دکتر سید محمد اعرابی و داوود ایزدی ، سیاست گذاری جهانگردی ، ۱۳۸۲ ، دفتر پژوهشهای فرهنگی .
4. Charles R.Goeldner & J R Brent Ritchie , TOURISM Principals , Practices , Philosophies-11th Edition , 2009 , John Wiley & Sons .
5. William Revill Kerr , Tourism Public Policy, and the Strategic Management of Failure , 2003 , Elsevier .
6. James Elliott , Tourism-Politics and public sector management , 2002 , Routledge .
7. Richard Sharpley , Travel and Tourism , 2006 , Sage Publication .